

Правен дайджест

бр. 1 и 2, 01.02.2021 г. - 28.02.2021 г.

В този брой

- Обнародвани нормативни актове през февруари 2021 г. – акценти:
 - [Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение;](#)
 - [Закон за изменение и допълнение на Административнопроцесуалния кодекс;](#)
 - [Закон за допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс;](#)
 - [Закон за изменение и допълнение на Закон за адвокатурата;](#)
 - [Закон за изменение и допълнение на Закон за защита на конкуренцията;](#)
 - [Закон за изменение и допълнение на Закон за концесиите;](#)
 - [Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2002 г. за съдържанието и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда;](#)
- Съдебна практика на ВКС:
 - [Решение №113/18.12.2020 по дело №2217/2019 на ВКС;](#)

Контакти

Янита Тончева
Управляващ съдружник
email: yatoncheva@modus.bg
email: office@modus.bg
cell: +359 888 662545

Борис Липчински
Адвокат
email: office@modus.bg
cell: +359 884 643348

Катерина Бачварова
Адвокат
email: office@modus.bg
cell: +359 886 658556

Следвайте ни

Facebook-
<https://www.facebook.com/LawOfficeTonchevaandPartners>

Linkedin-
<https://www.linkedin.com/company/toncheva&partners-law-firm/?viewAsMember=true>

Обнародвани нормативни актове февруари 2021 г. - акценти

Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение

В извънреден брой на „Държавен вестник“ от 17.02.2021 г. е обнародван Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците.

Значими допълнения:

- въвеждане на забрана за налагане на обезпечителни мерки и предприемане на действия по принудително изпълнение върху парични средства, изплатени на работници и служители като компенсации. Срокът на забраната е до два месеца след отмяната на извънредната епидемична обстановка, която към настоящия момент е до 30.04.2021 г.
- общините не дължат заплащането на вноски по безлихвените заеми, предоставени от централния бюджет по чл. 103 и 130ж, ал. 1 от Закона за публичните финанси, и по § 38 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето.
- въвеждането на такса битови отпадъци се отлага с 1 година заради преброяването на населението.

Законът влиза в сила в деня на обнародването му в Държавен вестник, с някои изключения.

С измененията и допълненията може да се запознаете тук:

<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=155972>.

Закон за изменение и допълнение на Административно процесуалния кодекс

В брой 15 на Държавен вестник от дата 19.02.2021 г. са обнародвани важни промени в Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Значимите промени са:

- първоинстанционният съд ще проверява редовността и отчасти допустимостта на касационната жалба;
- в случай че жалбата не отговаря на изискванията за редовност и за допустимост, съдията-докладчик в първоинстанционния съд трябва да я остави без движение и да изпрати съобщение на оспорващия да отстрани нередовностите в 7-дневен срок. Ако касационната жалба е редовна, съдът трябва да изпрати препис заедно с приложенията на другите страни, които в 14-дневен срок от получаването им могат да подадат отговор.
- председателят на касационния съд, неговите заместници или председателят на отделението ще трябва да осъществяват контрол върху извършената от първоинстанционния съд проверка на редовността и допустимостта на жалбата.

- делото се изпраща на равен по степен съд, ако компетентен съд не може да разгледа дело, а решението за място на разпределението се взема от по-горестоящия съд.

- процесуално действие, отправено чрез нецензурни думи, обиди или заплахи, се смята за неизвършено.

- председателят на съдебния състав може да налага глоби за нарушаване на реда в съдебно заседание, неизпълнение на разпорежданията на съда и използване на нецензурни думи, обиди и заплахи, насочени към съда, лице от администрацията и участващите в съдебното производство.

Посочените промени влизат в сила три дена след обнародването им.

Пълният текст може да видите тук:

<https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMateriaIDV.jsp?idMat=155923>

Закон за допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс

В брой 16 от 23.02.2021 г. на „Държавен вестник“ е обнародван Закон за допълнение на Наказателно-процесуалния кодекс. В преходните и заключителни разпоредби на закона са направени и изменения и допълнения на Закона за съдебната власт, с които са въведени изискванията, на които трябва да отговаря лице, за да бъде избрано на длъжност прокурор, компетентен да провежда разследване по дела за престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник, и реда, по който става това.

Припомняме, че президентът наложи вето на този закон и го върна за ново обсъждане от депутатите в неговата цялост, като те го приеха повторно.

Допълненията са:

- регламентира се фигурата на прокурор, компетентен да провежда разследване по дела за престъпления, извършени от главния прокурор или негов заместник, който е част от Прокуратурата на Република България. Той участва в производствата по делата от компетентността му пред специализирания наказателен съд, апелативния специализиран наказателен съд и Върховния касационен съд.

- прокурорът ще се избира за срок от 5 години, без право на повторно избиране.

- изискванията за прокурор по разследването срещу главния прокурор или негов заместник са:

- стаж най-малко 12 години;
- придобит статут на несменяемост;
- високи професионални и нравствени качества;
- положителна комплексна оценка „много добра“ от последното атестиране;
- през последните 5 години не е било налагано някое от следните дисциплинарни наказания: понижаване в ранг за срок от 6 месеца до една година; понижаване в длъжност за срок от 6 месеца до една година; освобождаване от длъжност като административен ръководител или заместник на административен ръководител; дисциплинарно освобождаване.

- процедурата за избор се открива от пленума на Висшия съдебен съвет не по-рано от три месеца и не по-късно от един месец преди изтичането на мандата.

- провеждане на процедура в срок до три месеца от влизането в сила на закона за избор на прокурор по разследването срещу главния прокурор или негов заместник.

- процедурата за избор се открива от пленума на Висшия съдебен съвет не по-рано от три месеца и не по-късно от един месец преди изтичането на мандата.

- предложения за кандидатури за прокурор по разследването срещу главния прокурор или негов заместник могат да правят не по-малко от шестима от членовете на пленума на Висшия съдебен съвет и кандидатът за заемане на длъжността. Предложенията се придружават от подробни писмени мотиви, кадрова справка за кандидата по образец, утвърден от пленума на Висшия съдебен съвет, и писмено съгласие на кандидата. Всички представени документи се публикуват на интернет страницата на Висшия съдебен съвет.

- Пленумът на Висшия съдебен съвет обявява датата, часа и мястото за изслушване за всеки кандидат най-малко 7 дни преди провеждането му. Те са публични и се излъчват в реално време чрез интернет страницата на Висшия съдебен съвет.

- изготвят се доклади за професионалните и нравствените качества на кандидатите. Докладът на всяка комисия се публикува на интернет страницата на Висшия съдебен съвет. Пленумът на Висшия съдебен съвет приема решението за избор на кандидат с мнозинство не по-малко от петнадесет гласа с явно гласуване.

- при изтичане на мандата или предсрочното му прекратяване прокурорът по разследването срещу главния прокурор или негов заместник се назначава на заеманата преди избора длъжност, на равна по степен длъжност или на длъжност с една степен по-висока от заеманата преди избора в органите на съдебната власт.

Законът влиза в сила три дни след обнародването му в Държавен вестник.

С измененията и допълненията може да се запознаете тук: <https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?jsessionid=56BFE21D1EEB11BDF32F586EFB329DCE?idMat=156081>

Само ден след като след като бяха обнародвани промените в Наказателно-процесуалния кодекс (НПК) и Закона за съдебната власт (ЗСВ), президентът сезира Конституционния съд (КС) за част от разпоредбите - общо атакуваните от него текстове са пет – чл. 46, ал. 8, чл. 194, ал. 6, чл. 213а, ал. 2 и чл. 411а, ал. 4 от НПК и чл. 136, ал. 11 от ЗС. Нито една от оспорените разпоредби не се отнася до реда за избирането на новия прокурор, а са свързани с това, че актовете му са изключени от вътрешен контрол в прокуратурата, че той извършва разследването срещу главния прокурор, че делата се гледат в специализирания съд, че отказите му да образува досъдебно производство се обжалват в съда.

Конституционният съд образува дело, по което ще следим за решение и ще ви информираме в следващите броеве на Правен бюлетин.

Закон за изменение и допълнение на Закона за адвокатурата

Промените в Закона за адвокатурата (ЗА) са обнародвани в Държавен вестник, бр. 17 от 26.02.2021 г. и ще влязат в сила след три дни.

Промените са:

- адвокати могат да са управители и изпълнителни директори на търговски дружества.
- възможност за учредяване на еднолично адвокатско дружество. Основният ефект от това ще е, че самостоятелно практикуващите адвокати вече ще могат да избират дали да облагат дейността си както досега – по реда на Закона за доходите на физическите лица, или по Закона за корпоративното подоходно облагане. Ако изберат втория вариант, няма да им се признават само 25% разходи, а с 10% ще се облагат реалните им приходи след приспадане на всички разходи. За едноличното адвокатско дружество ще се прилагат всички правила, които от години действат за адвокатските дружества с двама или повече съдружници. В ЗА е регламентирано, че когато адвокатското дружество е еднолично, с упълномощаването на дружеството се счита упълномощен и адвокатът, който го е образувал. То ще се прекратява със смъртта на учредилия го, освен ако негов наследник е адвокат и поиска продължаване на дейността на дружеството.
- отпадане задължението на адвокатите да се явяват с тога в съда. Тази възможност остава, но ако не желаят да слагат тога, законът ги задължава да са облечени по начин, съответстващ на авторитета на професията. Това е единственото изменение в закона, което не беше

предложено от Висшия адвокатски съвет, всички останали бяха направени по негова инициатива.

По-подробно с измененията може да се запознаете тук: <https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialIDV.jsp;jsessionid=9170D92E2D238D10DBD13BE9321FADAA?idMat=156101>

Закон за изменение и допълнение на Закон за защита на конкуренцията

Законът за изменение и допълнение е обнародван в бр. 17 на Държавен вестник от 26.02.2021 г.

С одобрените изменения се приема, че:

- концентрацията, подлежаща на предварително уведомяване, се оценява, за да се определи ефектът ѝ върху конкуренцията на съответния пазар. При оценката на концентрацията Комисията за защита на конкуренцията (КЗК) преценява необходимостта от поддържане и развитие на конкуренцията на съответния пазар, като се вземат предвид обстоятелства като структура на съответните пазари и на действителната и потенциалната конкуренция между предприятията, намиращи се във и извън рамките на Европейския съюз, съответно Република България, положението на предприятията на съответните пазари преди и след концентрацията, икономическата и финансовата сила на участниците в концентрацията, наличието на сила на купувача, възможни алтернативи за избор на доставчици и клиенти, техният достъп до доставки или до пазари, технически и

икономически прогрес, осигуряващ ползи за потребителите в резултат на концентрацията, тенденциите в търсенето и предлагането на съответните стоки и услуги, интересите на потребителите, правни, административни, икономически или други бариери за навлизане на съответните пазари, както и други относими към конкретния случай обстоятелства.

- Комисията разрешава концентрацията, ако тя не води до съществено възпрепятстване на ефективната конкуренция на съответния пазар, особено в резултат на създаване или засилване на господстващо положение.
- установяват се абсолютни и условни забрани за нелоялни търговски практики в отношенията между купувачите и доставчиците във веригата за доставки на селскостопански и хранителни продукти.

Законът за изменение и допълнение на Закона за защита на конкуренцията влиза в сила в основната си част от деня на обнародването, освен разпоредбите, регламентиращи отношенията между купувачи и доставчици на селскостопански и хранителни продукти, които влизат в сила на 01.11.2021 г.

Целият закон може да прочете тук: <https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialIDV.jsp?idMat=155954>

Закон за изменение и допълнение на Закон за концесиите

На 26.02.2021 г. в Държавен вестник е обнародван Закон за изменение и допълнение на закона за концесиите, който актуализира режима на концесиите.

Обновените правила се прилагат за всяка концесия за строителство или за услуги, независимо дали стойността ѝ е по-голяма или равна на левовата равностойност на определения с акт на правото на ЕС европейски праг.

Измененията са:

- въвежда се институтът на секторната концесия. Такава е концесия за строителство или услуги, която е предназначена за определени секторни дейности. На концесионера се предоставя правото да извършва една или повече стопански дейности, различни от услугите, които са възложени за предоставяне и управление, като това е включено в експлоатацията на услугите. Забранява се възлагането на концесии в областите на отбрана и сигурност.
- възможност за изменение на поредността на критериите за възлагане на концесия, когато някоя от офертите съдържа предложение, съдържащо иновации с изключително високо равнище на функционално изпълнение, което добросъвестен концедент не би могъл да предвиди.
- забранява се определянето на икономически най-изгодната оферта като критерий за възлагане.
- въвеждат се легални дефиниции за няколко понятия, като например: електронна фактура, изключително право, местни органи, концесия в областите отбрана и сигурност, военно оборудване, чувствително строителство и чувствителни услуги.

Законът за изменение и допълнение на Закона за концесиите влиза в сила в стандартния тридневен срок от обнародването му в Държавен вестник.

Повече може да откриете тук: <https://dv.parliament.bg/DVWeb/showMaterialDV.jsp?idMat=155952>

Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2002 г. за съдържанието и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда

От 01.03.2021 г. влизат в сила промените в образа на уведомлението, което подават работодателите до НАП, при сключване, изменение или прекратяване на трудовия договор, въведени с Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 5 от 2002 г. за съдържанието и реда за изпращане на уведомлението по чл. 62, ал. 5 от Кодекса на труда.

СЪДЕБНА ПРАКТИКА

Решение № 113/18.12.2020 по дело № 2217/2019 на ВКС

В посоченото решение Върховният касационен съд (ВКС) е отговорил на въпроса притежава ли легитимация да предяви иск срещу решение на Общото събрание лице, което е било изключено като съдружник от дружество с ограничена отговорност с решение от заседание на предходно общо събрание, но това решение впоследствие е било обявено по исков ред за нищожно поради неспазване на изискуемата от закона форма за действителност.

- За да отговори на поставения въпрос ВКС първо препраща към Тълкувателно решение № 1/2002г. по тълк. д. № 1/2002 г. ОСГК на ВКС, съгласно което е прието, че

Търговският закон изрично квалифицира като нищожни само решенията на общото събрание на съдружниците в дружество с ограничена отговорност, посочени в чл.75 ТЗ, ал.2, вр. ал. 1, а именно решенията или действия на органите на дружеството, извършени в противоречие с влязло в сила решение на съда.

- В тълкувателното решение са изброени и други, неуредени в закона, хипотези на нищожност на решенията – липсващото (невзето) решение, което, обаче, е отразено като съществуващо в протокола или в протоколната книга на дружеството, а също така и ако в търговския регистър е вписано такова решение.

- Нищожност на решението на ОС може да се установи чрез самостоятелен иск или да се релевира в друго производство, но ако решението е от подлежащите на вписване, за да бъде заличено отразяването в търговския регистър, следва да бъде проведено исково производство по чл. 604 ГПК вр. чл. 29 ЗТРРЮЛНЦ.

- Изрично е посочено, че установяването на нищожността на подлежащо на вписване решение (извън случаите на липсващо такова) на ОС, НС или УС по исков ред в повечето случаи е последващо отразяването му в търговския регистър. При така проведеното разграничение са очертани и правните последици относно действието на вписаното несъществуващо обстоятелство. В първия случай, вписаното несъществуващо обстоятелство е имало действие по отношение на третите добросъвестни лица от вписването и до заличаването му, но за същия период няма действие по отношение на членовете на дружеството. Във втория случай, за периода от вземане на решението от съответния орган и до установяване на неговата нищожност, това съществуващо

решение (което има конститутивно действие) ще е задължително за членовете на дружеството, а от вписването и до заличаването му ще има действие и по отношение на третите добросъвестни лица.

- След постановяване на ТР № 1/2002 г. е направено законодателно изменение в разпоредбата на чл.137 ТЗ /ДВ бр.105/2016г./, като с ал. 5 изрично са обявени за нищожни решения на общото събрание на съдружниците в дружество с ограничена отговорност, приети в нарушение на ал. 4 относно нотариално удостоверяване на подписите и на съдържанието на протокола от заседанието на общото събрание за определени категории решения, включително за изключване на съдружници.

- Създаването на нови ал. 4 и ал. 5 на чл. 137 ТЗ, от една страна, цели препятстване представянето пред търговския регистър на неистински протоколи от заседания на общото събрание, но, от друга страна, изричното прогласяване на нищожност, не на вписването на обстоятелства, а на решенията на общото събрание, които не са обективирани в протокол с нотариално удостоверяване на подписите и на съдържанието, извършени едновременно, сочи на въведено специално основание за нищожност. **Формата на съставяне на протокола е въздигната от законодателя като форма за действителност предвид изрично прогласената нищожност на взетото решение.** Нищожните изявления не поражда правни последици, поради което решение на общото събрание на съдружниците, по отношение на което не е спазена формата по чл.137, ал. 4 ТЗ, следва да се приравни на несъществуващо решение.

- Ако решението не е издадено в предписаната от закона форма,

длъжностното лице по регистрацията ще следва да откаже вписването му в търговския регистър на основание чл. 21, т. 5 ЗТРРЮЛНЦ с оглед запазване на достоверността на регистъра – чл.10 ЗТРРЮЛНЦ.

- **Нищожното, съгласно чл. 137, ал.5 ТЗ, решение на общото събрание не поражда правни последици и няма действие по отношение на членовете на дружеството.** Прогласеното от законодателя за нищожно решение на общото събрание може да бъде saniрано, само ако след изготвяне на протокола от заседанието се извърши едновременно нотариално удостоверяване на подписите и на съдържанието му, от който момент решението ще прояви действие във вътрешните отношения между съдружниците и дружеството.

- Съдебно решение, с което е обявена нищожност на решение на общото събрание на основание чл. 137, ал. 5 ТЗ, има установително действие. Вписването на такова решение в търговския регистър е вписване на несъществуващо обстоятелство и същото е имало действие по отношение на третите добросъвестни лица от вписването и до заличаването му, но не е проявило действие по отношение на членовете на дружеството. Нищожността на основание чл.137, ал. 5 ТЗ на решение по чл. 137, ал. 1, т. 2 от ТЗ за изключване на съдружник не поражда действие и съдружникът продължава да има това качество в дружеството с ограничена отговорност.

- Отговорът на правния въпрос, по който е допуснато касационното обжалване: „Лице, което е било изключено като съдружник от дружество с ограничена отговорност с решение от заседание на предходно общо събрание и това

решение впоследствие е било обявено по исков ред за нищожно на основание чл. 137, ал.5 ТЗ, **притежава легитимация да предяви иск по чл.74 ТЗ** пред окръжния съд по седалището на дружеството за отмяна на решението на общото събрание, когато то противоречи на повелителните разпоредби на закона или на учредителния договор, съответно на устава на дружеството.

Надяваме се, че настоящият бюлетин е полезен за вашата правна и проектна информираност!

За всички допълнителни въпроси не се колебайте да се свържете с нас!

**АД „Тончева и партньори”
email: office@modus.bg
cell: +359 2 963 47 00
mobile phone: +359 886 834806**

БЛАГОДАРИМ ЗА ВНИМАНИЕТО!